

Sygn. akt: I C 673/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Halina Sekuła
Protokolant:	Marcin Żywiec

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2018 r.

sprawy z powództwa **K. R.**

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki, K. R., kwotę 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 3 października 2015 roku do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki, K. R., kwotę 217,98 zł (dwieście siedemnaści złotych 98/100) tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania,

IV. nakazuje Kasie Sądu Rejonowego w Krośnie zwrócić powódce K. R. kwotę 46,54 zł (czterdzieści sześć złotych 54/100) tytułem nadpłaconej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłych.

Sygn. akt: I C 673/16

UZASADNIENIE

Wyroku Sądu Rejonowego w Krośnie z dnia 11 stycznia 2018 r.

Powódka K. R. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...) Zakładu (...) w W. kwotę 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć ojca wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 3.10.2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka podniosła, że w dniu 16 czerwca 2015 r. w miejscowości Ł. W. M. kierując pojazdem ciężarowym marki I. (...) nie zachował należytej ostrożności podczas zbliżania się do skrzyżowania i nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu motocyklowi marki (...), wskutek czego doprowadził do zderzenia z motocyklistą. Kierujący motocyklem- ojciec powódki, M. R. poniósł śmierć na miejscu. Sprawcą zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Pozwany przyznał na rzecz powoda kwotę 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Zdaniem powoda przyznane zadośćuczynienie w kwocie 15.000 zł nie rekompensuje doznanej krzywdy w całości i jest zaniżone, zaś odmowa przyznania zadośćuczynienia jest krzywdząca. Powódka wskazała, iż

strata ojca była dla niej olbrzymią tragedią i niepowetowaną stratą, z jaką nie pogodzi się do końca życia. Między powódka a zmarłym istniała silna więź rodzinna i emocjonalna.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany domagał się oddalenia powództwa i zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania. Pozwany w sprzeciwie zarzucił, iż wypłacił powodowi tytułem zadośćuczynienia kwotę 15.000 zł. Zdaniem pozwanego kwota ta jest w obecnych realiach sprawy właściwa i należyte rekompensuje doznaną przez powoda krzywdę. Pozwany przyznał, że śmierć ojca była dla powoda zdarzeniem tragicznym, które odbiło się na jego stanie emocjonalnym. Wskazał jednak na szereg okoliczności takich jak wiek zmarłego- 86 lat, konieczność liczenia się ze śmiercią osoby w tak podeszłym wieku i w związku z tym mniejszą dolegliwość emocjonalną śmierci osoby bliskiej niż w przypadku osoby młodszej, wiek powódki-52 lata, jej ustabilizowaną sytuację rodzinną i mieszkaniową. Pozwany wskazał na nadmiernie wygórowane żądanie powódki i wyraził możliwość ugodowego zakończenia sporu poprzez dopłatę stosownej kwoty, tak aby ostateczna wysokość przyznanego powodowi zadośćuczynienia mieściła się w przedziale kwotowym 10.000-30.000 zł. Pozwany także wyraził pogląd, iż zasądzenie odsetek zgodnie z żądaniem pozwu prowadziłyby do bezpodstawnego przysporzenia w majątku powoda kosztem pozwanego.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 16.06.2015 r. w miejscowości Ł. kierujący samochodem marki I. (...) W. M., któremu ochronę ubezpieczeniową w zakresie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych udzieliła strona pozwana, nie zachowując należytej ostrożności podczas zbliżania się do skrzyżowania oraz nie ustępując pierwszeństwa przejazdu motocykliście doprowadził do zderzenia, czego skutkiem była śmierć motocyklisty- M. R., ojca powódki. Powódka w piśmie z dnia 26.08.2015 zgłosiła roszczenie odszkodowawcze pozwanemu domagając się kwoty 70 000 zł. Pozwany w procesie likwidacji szkody przyznał na rzecz powódki kwotę 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia po stracie bliskiej osoby.

Powódka bardzo przeżyła śmierć swojego ojca. Pomimo, że mieszkała w R., jak tylko mogła przyjeżdżała w odwiedziny. Wspólnie spędzała wszystkie święta, uroczystości rodzinne. Ojciec wspomagał w wielu sprawach, nawet tych osobistych

Powódka nie może się pogodzić z tym, że ojciec nie żyje, i że okoliczności jego śmierci były tak tragiczne, a śmierć ojca nagła.

Nagła i niespodziewana śmierć ojca była dla niej doświadczeniem szczególnie przykrym, silnie stresogennym, obciążającym psychicznie i emocjonalnie. Powódka stracił osobę jej bliską, pozytywnie wpisaną w zakres jej życiowych doświadczeń. Doświadczona strata osoby bliskiej skutkowałą procesem żałoby, któremu towarzyszyło uczucie smutku, przygnębienia, żalu, pustki, niesprawiedliwości i krzywdy.

Dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, sąd uznał za wiarygodne w pełni zeznania powódki. Dotyczyły one związku (...) z jej ojcem od dzieciństwa oraz krzywdy, bólu i cierpienia, jakich doznała po jego śmierci w tak tragicznych i nieoczekiwanych okolicznościach. Opis relacji łączącej jej z ojcem oraz z zeznaniami świadków dały podstawę do twierdzenia, że nie są one wyolbrzymione, ale w pełni obiektywne. Sąd przeprowadził także dowód z dokumentów w postaci akt szkodowych, autentyczność dokumentów nie była kwestionowana przez strony.

Dowód:

1. zeznania powódki - k. 119;

2. zeznania świadków :

- A. R. - k. 117-118,
- R. P. - k. 118,
- P. Ś. - k. 118,

3. opinia biegłej S. P. - k.128-136;

Wszystkie dowody sąd uznał za wiarygodne, bowiem są wewnętrznie spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Opinia biegłej jest dodatkowo fachowa i rzetelna oraz nie była kwestionowana przez strony, w imieniu których działali profesjonalni pełnomocnicy.

Zgodnie z przepisem art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem, których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Natomiast stosownie do przepisu art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Artykuł 446 § 4 k.c. określa kwestię możliwości przyznania najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Należy podkreślić, iż celem instytucji zadośćuczynienia jest naprawienie szkody niemajątkowej, która wyraża się w doznanej krzywdzie zarówno w postaci cierpienia fizycznego, jak i psychicznego. Negatywne przeżycia są jeszcze silniejsze, gdy mamy do czynienia z utratą osoby najbliższej, np. członka rodziny, partnera.

Naprawienie szkody następuje poprzez przyznanie przez sąd odpowiedniej rekompensaty pieniężnej, uwzględniającej całokształt okoliczności dotyczących oznaczonej osoby.

Przedmiotem ochrony wyrażonym w art. 446 k.c. są więzi rodzinne zerwane w wyniku czynu niedozwolonego, będące podstawą jej funkcjonowania. Wiąż emocjonalna, która istnieje pomiędzy członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 oraz art. 24 k.c.

Zadośćuczynienie przewidziane w przepisie art. 446 § 4 k.c. nie jest zależne od pogorszenia sytuacji materialnej osoby uprawnionej i poniesionych przez nią szkód majątkowych. Celem tego zadośćuczynienia jest kompensacja krzywdy (złagodzenie cierpień psychicznych) doznanej na skutek śmierci najbliższej osoby. Należy wskazać, iż w przypadku zdarzeń nagłych, niespodziewanych, np. w postaci śmiertelnego wypadku komunikacyjnego, jak w przedmiotowej sprawie, ból po stracie osoby bliskiej jest dużo większy. Spowodowane jest to niemożnością przygotowania się na odejście bliskiej osoby, pożegnania się z nią oraz często występujący szok, czy też niedowierzanie u osób najbliższych.

Przywołany przepis art. 446 § 4 k.c. nie wymienia kryteriów, którymi powinien kierować się sąd ustalając wysokość takiego zadośćuczynienia. Ustawodawca wskazał tylko, że ma to być „odpowiednia” suma (kwota). Kryteria te zostały wypracowane w orzecznictwie oraz w piśmiennictwie. Do kryteriów tych zalicza się: charakter więzów rodzinnych i stopień pokrewieństwa między zmarłym a osobą występującą z roszczeniem, rolę jaką w rodzinie pełniła osoba zmarła, osobisty żal, ból, poczucie osamotnienia i pustki po śmierci osoby najbliższej, dramatyzm doznań osoby bliskiej zmarłemu, która występuje z roszczeniem, wiek zmarłego oraz wiek osoby bliskiej i jej sytuacja życiowa, stopień, w jakim pokrzywdzony (osoba występująca z roszczeniem) będzie umiał odnaleźć się w nowej rzeczywistości i zdolność do jej zaakceptowania, skorzystanie z fachowej pomocy w czasie radzenia sobie w trudnej sytuacji i proces leczenia doznanej traumy, brak wsparcia i opieki członka rodziny, stany depresyjne i zaburzenia adaptacyjne, aktualna sytuacja rodzinna pokrzywdzonego, który dochodzi roszczenia.

Wysokość zadośćuczynienia powinna uwzględniać aktualne warunki i stopę życiową społeczeństwa, wśród którego mieszka poszkodowany. Bez znaczenia jest natomiast status społeczny i materialny poszkodowanego (zob.: wyr. SN z 14.02.2008 r., II CSK 536/07, OSP 2010/5/47; wyr. SN z 3. (...), III CSK 279/10, Legalis nr 442095).

Zważywszy na rozmiar krzywdy doznanej przez powódkę w wyniku zachowania osoby ubezpieczonej u strony pozwanej sąd uznał, że odpowiednią kwotą zadośćuczynienia przysługującego powódce będzie kwota 35.000 zł.

Przeprowadzone w sprawie dowody, w tym zeznania świadków, dają podstawę do stwierdzenia, że w dacie śmierci ojciec powódki pomimo posiadania przez nią własnej rodziny był osobą bardzo ważną, od dziecka stanowiącą oparcie. Wiek powódki - 52 lat nie jest przesłanką świadcząca o tym, iż fakt śmierci ojca nie ma znamion traumy, a co dopiero w tak tragicznych okolicznościach jak w niniejszej sprawie. Powódkę łączyła z ojcem szczególna więź, był wsparciem, pomagał we wszystkich sprawach, w tym osobistych. Mimo swojego wieku M. R. był osobą aktywną. Ojciec powódki ponadto zmarł śmiercią tragiczną, nagle, przypadkowo, nie mogła się pożegnać i przygotować na rozstanie z ojcem. Nie ma znaczenia fakt, że w chwili śmierci zmarły miał już 86 lat i rodzina mogła z racji wieku przewidywać nieodległy zgon ojca powódki. Czym innym jest, bowiem śmierć z przyczyn naturalnych, a czym innym jest śmierć nagła, której powódka się nie spodziewała i która wywarła na niej piętno, które utrzymuje się do dnia dzisiejszego. Sąd ustalając zadośćuczynienie na kwotę 35.000 zł miał na względzie wszelkie okoliczności sprawy. Zasadzając kwotę 20.000 zł na rzecz powódki, sąd wziął pod uwagę również opinię biegłego psychologa, w której wnioskach stwierdzono u powódki brak symptomów depresyjnych czy odbiegającym od normy zachowaniu po tego typu doświadczeniach w porównywalnych stanach. Powódka nie przejawia stanu załamania nerwowego, jej zdrowie psychiczne nie załamało się wskutek zdarzenia, jakiego doświadczyła.

Sąd w pozostałym zakresie oddalił powództwo, w związku z tym, że w postępowaniu likwidacyjnym powódka otrzymała już kwotę 15.000 zł, Sąd zasądził na jej rzecz kwotę, jak w pkt I wyroku, bowiem uznał, że kwota 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia stanowi kwotę zbyt wygórowaną w okolicznościach niniejszej sprawy.

W ocenie sądu zadośćuczynienie, o którym mowa w art. 446 § 4 k.c., ma charakter całościowy, jednorazowy i nie jest dopuszczalne jego dzielenie i dochodzenie częściami (zob. wyr. SA w Łodzi z 8.08.2014 r., I ACa 216/14 LEX nr 1506247). Ustalając wysokość zasądzanego świadczenia sąd wziął pod uwagę wszystkie ujawnione okoliczności (zob. R.K.: Zadośćuczynienie za krzywdę wynikłą wskutek śmierci najbliższego członka rodziny, Mon. Prawn. 2012/2, str. 79) oraz elementy krzywdy, które- w oparciu o znane już okoliczności- mogą ujawnić się w przyszłości (Zob. A. Daszewski: Miarkowanie zadośćuczynienia dla najbliższych członków rodziny z art. 446 § 4 k.c., Mon. Ubezpieczeniowy 2011/45; wyr. SA w Łodzi z 6.07.2015 r., I ACa 67/15, OSA 2015/11/80-91).

Zasądzona kwota zadośćuczynienia jest właściwa i nie ma zdaniem sądu orzekającego znamion kwoty rażąco wygórowanej ani też rażąco niskiej.

Odsetki ustawowe zostały zasądzone na podstawie art. 481 § 1 k.c. od dnia 3 października 2015 r., czyli zgodnie z żądaniem pozwu. Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia ma charakter zobowiązania bezterminowego, toteż przekształcenie go w zobowiązanie terminowe może nastąpić w wyniku wezwania wierzyciela skierowanego wobec dłużnika do spełnienia świadczenia (art. 455 k.c., wyrok SN z dnia 22 lutego 2007 r., I CSK 433/06, LEX nr 274209). Szkada została zgłoszona stronie powodowej 28 sierpnia 2015 r., a zakład ubezpieczeń ma obowiązek spełnić świadczenie w terminie 30 dni od zgłoszenia szkody (art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Dz. U. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.). Odsetki, więc dla kwoty zadośćuczynienia liczone są od dnia dalszego niż trzydziesty dzień po dniu zgłoszenia roszczenia pozwanej.

Mając powyższe na względzie sąd orzekł jak w punktach I –II wyroku na podstawie wyżej wskazanych przepisów.

O kosztach jak w punkcie III wyroku sąd orzekł na podstawie przepisu art. 100 kpc, rozdzielając stosunkowo koszty postępowania.

Strona powodowa poniosła następujące koszty procesu:

- 4800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

- 17 zł tytułem opłat od pełnomocnictwa,
- 2.500 zł tytułem opłaty od pozwu,
- 500 zł tytułem zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego, co daje łączną kwotę 7.817 zł.

Strona pozwana poniosła następujące koszty procesu:

- 4.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego,
- 17 zł tytułem opłat od pełnomocnictwa,

Powódka dochodziła kwoty 50.000 zł, a zasądzono na jego rzecz kwotę 20.000 zł; zatem wygrała sprawę w 40%, a przegrała w 60 %.

Mając powyższe na uwadze, zasądzono od pozwanego na rzecz powódki kwotę 217,98 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania (pkt III).

Sąd orzekł jak w punkcie IV wyroku na podstawie przepisu art. 84 ustawy z 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Strona powodowa wpłaciła zaliczkę na biegłego do spraw psychologii w kwocie 500 zł, biegłemu przyznano kwotę 453,46 zł, zatem różnica podlega zwrotowi.

Sędzia :

Z../

1. (...)

• (...)

• (...)

1. (...)